

790 అత్యున్నత న్యాయస్థానాల నివేదికలు [1961]

1960

నవంబర్, 30.

మహారాజా చింతామణి శరన్ నాథ్ సాహ్ డియో

వరెస్

డి కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్ బీహార్ & ఒరిస్సా

[జె.ఎల్.కపూర్, ఏం.హిదయతుల్లా మరియు జె.సి.షా, న్యాయమూర్తులు]

ఆదాయపు పన్ను - మూలధనం లేదా రెవెన్యూ రశీదు - బాక్సెట్ కోసం ప్రాస్ట్రెక్టింగ్ లైసెన్స్ - సహేతుకమైన పరిమాణంలో తగిన నమూనాలను పొందేందుకు లైసెన్సుదారు యొక్క హక్కు - మూలధనంలో కొంత భాగానికి హక్కు మంజూరు - లైసెన్సర్ కు చెల్లింపులు - పన్ను బాధ్యత.

1945లో జమీందార్ గా ఉన్న అప్పీలుదారు బాక్సెట్ ను పరిశీలించేందుకు వివిధ పార్టీలకు లైసెన్స్ లు మంజూరు చేశాడు. లైసెన్సు కింద లైసెన్సుదారు భూమిలో లేదా భూమి లోపల ఉన్న బాక్సెట్ లన్నింటినీ అంచనా వేయడానికి, త్రవ్వడానికి మరియు నిరూపించడానికి మరియు మొత్తం 100 టన్నులకు మించకుండా సహేతుకమైన పరిమాణంలో బాక్సెట్ యొక్క తగిన నమూనాలను తీసుకెళ్లడానికి భూమిపైకి ప్రవేశించే హక్కును కలిగి ఉంటాడు. చెల్లించిన ప్రీమియంను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, లైసెన్స్ దారులు తమ ఐచ్ఛిక ప్రకారం, అవసరమైన నోటీసు ఇచ్చిన తర్వాత మరియు తదుపరి మొత్తాన్ని చెల్లించిన తర్వాత, ముప్పై సంవత్సరాల కాలానికి మైనింగ్ లీజును పొందవచ్చు. లైసెన్సుదారులకు భూమిపై ఎలాంటి వడ్డీని మంజూరు చేయలేదని మరియు లైసెన్సుదారుల నుండి అప్పీలుదారు అందుకున్న మొత్తాలు రెవెన్యూ రశీదులు మరియు అందువల్ల ఆదాయపు పన్నుకు మదింపు చేయవచ్చని ఆదాయపు పన్ను అధికారులు అభిప్రాయపడ్డారు.

దాని నిజమైన నిర్మాణంపై 1945 నాటి లావాదేవీ కేవలం లైసెన్సర్ యొక్క మూలధన వినియోగాన్ని మంజూరు చేయడమే కాదు, అది నిజంగా మూలధనం యొక్క కొంత భాగానికి హక్కును మంజూరు చేసింది. దీని ప్రకారం, అప్పీలుదారు అందుకున్న మొత్తాలు మూలధన రశీదులు మరియు, అందువల్ల, ఆదాయపు పన్నుకు బాధ్యత వహించదు.

రామ్ గడ్ కు చెందిన రాజా బహదూర్ కామాక్ష్య నారాయణ్ సింగ్ v. కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్, బీహార్ మరియు ఒరిస్సా, (1943) L.R. 70 I.A. 180, ది బోర్డ్ ఆఫ్ అగ్రికల్చరల్ ఇన్ కమ్ ట్యాక్స్ అసోసియేషన్ V. శ్రీమతి. సిందూరాణి చౌధురాణి, [1957] S.C.R. 1019 మరియు కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్

టాక్స్, బీహార్ మరియు ఒరిస్సా v. రాజా బహదూర్ కామాక్ష్య నారాయణ్ సింగ్, [1946] 14 I.T.R. 738, పరిగణించబడుతుంది.

సివిల్ అప్పీలేట్ అధికార పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నం.424 ఆఫ్ 1957.

జనవరి 25, 1955 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి స్పెషల్ లీవ్ ద్వారా అప్పీల్ , పాట్నా హైకోర్టు లోని Misc. జ్యుడిషియల్ కేసు నం.621/1953

N.C. చటర్జీ మరియు R.C. ప్రసాద్, అప్పీలుదారు కోసం.

కె.ఎన్. రాజగోపాల్ శాస్త్రి మరియు డి.గుప్తప్రతివాది తరపున.

1960 నవంబర్ 30 కోర్టు తీర్పు వెలువరించింది

కపూర్, J. – ఇది మా ముందు అప్పీలుదారుగా ఉన్న అసెస్సీకి వ్యతిరేకంగా ఆదాయపు పన్ను అప్పీలేట్ ట్రిబ్యూనల్ సూచించిన ప్రశ్నకు సమాధానమిస్తూ పాట్నాలోని హైకోర్టు తీర్పు మరియు ఉత్తర్వుపై ప్రత్యేక సెలవు ద్వారా అప్పీల్ చేయబడింది. అప్పీల్ సంబంధిత అసెస్మెంట్ సంవత్సరాల 1945-46 , 1946-47 మరియు 1947-48 కోసం అప్పీలుదారుపై చేసిన మూడు అంచనాలకు సంబంధించినది.

అప్పీలుదారు జమీందార్ మరియు గణనీయమైన ఆస్తులను కలిగి ఉన్నాడు. అకౌంటింగ్ సంవత్సరాలలో అతను బాక్సెట్ కోసం అవకాశం కోసం వివిధ పార్టీలకు లైసెన్స్లను మంజూరు చేశాడు. లైసెన్సుల వివరాలు:

	నుండి స్వీకరించబడింది	లైసెన్స్ తేదీ	లైసెన్స్ కాలం	మూల్యాంకన సంవత్సరం	అందుకున్న మొత్తం రూ.
1.	అల్యూమినియం కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్	20-01-1945	6 నెలల	1945/46	15,290/-
2.	ఇండియన్ అల్యూమినియం	26-05-1945	1 సంవత్సరం	1946/47	1,24,789/-

	కంపెనీ లిమిటెడ్				
3.	దయానంద్ మోదీ.	07-05-1945	6 నెలల	1947/48	1,500/-
4.	ఇండియన్ అల్యూమినియం కంపెనీ లిమిటెడ్	14-08-1945	1 సంవత్సరం	1947/48	70,146/-

ఆదాయపు పన్ను అధికారి ఈ మొత్తాలను ఆదాయ చెల్లింపులుగా స్వీకరించారని , అందువల్ల పన్ను విధించబడతాయని అభిప్రాయపడ్డారు. అప్పిలేట్ అసిస్టెంట్ కమీషనర్ కు అప్పీల్ చేసిన తర్వాత మొత్తాలను మూలధన రశీదులుగా ఉంచారు, అయితే ఈ ఆర్డర్ ను ఆదాయపు పన్ను అప్పిలేట్ ట్రిబ్యూనల్ పక్కన పెట్టింది , ఇది మొత్తాలను రెవెన్యూ రశీదులు మరియు పన్ను విధించదగినదిగా పేర్కొంది. అప్పీలుదారు యొక్క సందర్భంలో , ఆదాయపు పన్ను చట్టంలోని సెక్షన్ 66(1) కింద కేసు హైకోర్టుకు సూచించబడింది మరియు కోర్టు అభిప్రాయం కోసం ఈ క్రింది ప్రశ్న పేర్కొనబడింది:-

"ఈ కేసుల వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులలో మదింపుదారు అందుకున్న రూ.15 ,209/- రూ.1,24,789/- రూ.1,500/- మరియు రూ.70,146/- భారతీయ ఆదాయపు పన్ను చట్టం కింద పన్ను చెల్లించాల్సిన ఆదాయాన్ని అంచనా వేయగలవా?"

ప్రశ్నకు నిశ్చయాత్మకంగా సమాధానం ఇవ్వబడింది మరియు ట్రిబ్యూనల్ యొక్క అన్వేషణకు మద్దతు ఇవ్వడానికి మెటీరియల్ ఉందని హైకోర్టు పేర్కొంది మరియు ఇది వాస్తవ నిర్ధారణ ; అప్పీలుదారు అందుకున్న మొత్తాలు రెవెన్యూ రశీదులు మరియు మూలధన రశీదులు కాదు. ఈ తీర్పుకు వ్యతిరేకంగా అప్పీలుదారు ప్రత్యేక సెలవు ద్వారా ఈ కోర్టులో అప్పీలుకు వచ్చారు.

అసెస్సీ అందుకున్న మొత్తాలు మూలధనమా లేదా రెవెన్యూ రశీదులా అనేది నిర్ణయం తీసుకోవలసిన ప్రశ్న మరియు ఆ ప్రయోజనం కోసం అప్పీలుదారు చేసిన గ్రాంట్ల స్వభావాన్ని పరిశోధించడం అవసరం. లైసెన్స్ కింద లైసెన్సీకి ఏకైక మరియు ప్రత్యేక హక్కు మరియు స్వేచ్ఛ ఇవ్వబడింది.

(ఎ) గని క్వారీ, బోర్, త్రవ్వడం మరియు అన్ని బాక్సైట్ అబద్ధం మరియు పేర్కొన్న భూములలో, కింద లేదా లోపల ఉన్నట్లుగా ప్రవేశించడం మరియు వాటిపైకి ప్రవేశించడం , అన్వేషించడం, శోధించడం.

(బి) పైన పేర్కొన్న ప్రయోజనాల కోసం మరియు అన్ని ఇతర ప్రయోజనాల కోసం అటువంటి గుంటలు, షాఫ్ట్లు, బోరింగ్లు, ఇంక్లైన్లు, త్రవ్వడం, నడపడం, తయారు చేయడం మరియు నిర్వహించడం, లెవెల్స్, డ్రిఫ్ట్లు, ఎయిర్ కోర్స్ డ్రైన్లు , వాటర్ కోర్స్లు , రోడ్లు మరియు మార్గాలు మరియు ఏర్పాటు చేయడం , నిలబెట్టడం మరియు దీని ద్వారా లైసెన్స్ పొందిన ప్రాస్పెక్టింగ్ కార్యకలాపాలను ప్రభావవంతంగా కొనసాగించడానికి సహేతుకంగా అవసరమైన తాత్కాలిక ఇంజిన్లు, యంత్రాల షెడ్లు మరియు వస్తువులను నిర్మించండి.

(సి) ఈ గ్రాంట్ నిబంధనల సమయంలో బాక్సైట్ యొక్క ప్రతి నాణ్యత, రకం మరియు వివరణ మరియు సహేతుకమైన పరిమాణంలో మొత్తం వంద టన్నులకు మించకుండా తగిన నమూనాలు మరియు నమూనాలను తీసివేయడం, తీసుకోవడం.

(డి) పైన పేర్కొన్న ప్రయోజనాల కోసం అండర్ గ్రోత్ బ్రష్వుడ్ను క్లియర్ చేయడానికి మరియు భూములపై ఏదైనా కాలువలు లేదా నీటి ప్రవాహాలను ఉపయోగించడం లేదా ఏదైనా నీటి నుండి పని చేసే ప్రదేశాలను క్లియర్ చేయడం కోసం లేదా అందులో ప్రవహించే లేదా పేరుకుపోతుంది.

లైసెన్సుల వ్యవధి తులనాత్మకంగా రెండు సందర్భాల్లో 6 నెలలు మరియు మిగిలిన రెండింటిలో ఒక్కొక్కటి ఒక సంవత్సరం తక్కువగా ఉంది. ఒప్పందాల ప్రకారం లైసెన్సులు భూమి యొక్క ఉపరితలంపై వీలైనంత తక్కువ నష్టం కలిగించాలి. వారు కార్యకలాపాల పురోగతికి సంబంధించిన పూర్తి సమాచారాన్ని మరియు అన్ని బోరింగ్ల యొక్క నిజమైన కాపీలను లైసెన్సర్కు అందించాలి.

లైసెన్సర్లు తాము చేసిన అన్ని రంధ్రాలను కూడా పూరించాలి. లైసెన్సర్ ప్రక్కనే ఉన్న భూములు మరియు ఆస్తులను మరియు చెల్లించిన ప్రీమియంను పరిగణనలోకి తీసుకొని వాటి ద్వారా మరియు వాటిపైకి వెళ్లడానికి సహేతుకమైన హక్కును ఇవ్వాలని ఒప్పందం చేసుకున్నాడు , లైసెన్సుదారులు వారి ఐచ్ఛికం ప్రకారం , అవసరమైన నోటీసు ఇచ్చిన తర్వాత మరియు తదుపరి మొత్తాన్ని చెల్లించిన తర్వాత , లైసెన్సర్కు షెడ్యూల్ 2గా జతచేయబడిన ఇండెంచర్లో పేర్కొన్న నిబంధనలు మరియు షరతులపై ముప్పై సంవత్సరాల కాలానికి మైనింగ్ లీజును పొందవచ్చు. ఆదాయపు పన్ను అప్పిలేట్ ట్రిబ్యూనల్

లైసెన్సుదారులకు భూమిపై ఎలాంటి వడ్డీని మంజూరు చేయలేదని మరియు అందుకున్న మొత్తాలు రెవెన్యూ రశీదులని మరియు అందువల్ల ఆదాయపు పన్నుకు మదింపు చేయవచ్చని గుర్తించింది.

కొన్ని కేసులకు సంబంధించిన సూచన , రికార్డులో ఉంచిన పత్రాల ద్వారా రుజువు చేయబడిన లావాదేవీ యొక్క స్వభావాన్ని నిర్ణయించడంలో సహాయపడుతుంది . **రాజా బహదూర్ కామాక్ష్య నారాయణ్ సింగ్ రామ్ ఫుర్కి చెందిన v. కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్ , బీహార్ & ఒరిస్సా (1943) L.R. 70 I.A. 186** కేసులో ప్రీమియం ద్వారా చెల్లింపులు మూలధన రశీదులుగా పరిగణించబడ్డాయి. ఆ సందర్భంలో వివిధ మైనింగ్ లీజులను మంజూరు చేయడానికి రాయల్టీ ద్వారా పెద్ద చెల్లింపులు మదింపుదారుకు అందాయి. 999 సంవత్సరాల కాలానికి లీజులు బొగ్గును త్రవ్వడానికి , వెతకడానికి, పని చేయడానికి, వ్యాపారంగా చేయడానికి మరియు అక్కడ దొరికిన బొగ్గును తీసుకువెళ్లడానికి మరియు గుంతలు తవ్వడానికి మరియు మునిగిపోయే అధికారంతో ఉంటాయి. ఈ హక్కులను పరిగణనలోకి తీసుకుని లీజుదారులు సలామీ (ప్రీమియం) ద్వారా ఒక మొత్తాన్ని మరియు కనీస వార్షిక రాయల్టీకి లోబడి సేకరించిన బొగ్గు మొత్తంపై వార్షిక మొత్తాన్ని రాయల్టీగా చెల్లించారు. రాయల్టీని చెల్లించడంలో విఫలమైతే, అద్దెదారుకి తిరిగి ప్రవేశించే హక్కు ఉంది. సలామీ మరియు రాయల్టీగా స్వీకరించబడిన మొత్తాలు తొలగించబడిన ఖనిజాల ధరను సూచించే మూలధన రశీదులని అక్కడ అసెస్సీ వాదించారు. సలామీ అనేది లీజు ద్వారా మంజూరు చేయబడిన ప్రయోజనాలను ఆస్వాదించే హక్కును పొందడం కోసం చెల్లించే ఒకే చెల్లింపు అని మరియు అది మూలధన ఆస్తి అని మరియు రెండు ఇతర రకాల రాయల్టీలు - కనిష్టంగా మరియు టన్నుకు - ఒడంబడిక నుండి ప్రవహిస్తున్నాయని నిర్ధారించబడింది. లీజు క్యాపిటల్ ఖాతాలో లేదు మరియు చట్టంలోని సెక్షన్ 12 ప్రకారం ఇతర ఆదాయం యొక్క అర్థం పరిధిలోకి వచ్చింది. లార్డ్ రైట్ 190వ పేజీలో ఇలా అన్నాడు:-

"సలామీ, వారి ప్రభువుల అభిప్రాయం ప్రకారం , మూలధన రశీదుగా పరిగణించబడింది. ఇది లీజు ద్వారా వారికి మంజూరు చేయబడిన ప్రయోజనాలను అనుభవించడానికి లీజుదారుల హక్కును పొందడం కోసం చేసిన ఒకే చెల్లింపు. ఆ సాధారణ హక్కు సరిగ్గా మూలధన ఆస్తిగా పరిగణించబడుతుంది మరియు దానిని కొనుగోలు చేయడానికి చెల్లించిన డబ్బు మూలధన ఖాతాలో చెల్లింపుగా పరిగణించబడుతుంది. కానీ రాయల్టీలు వేరే స్థావరంలో ఉన్నాయి.

లీజు 999 సంవత్సరాల సుదీర్ఘ కాలానికి ఉన్నందున ఈ కేసును ప్రతివాది తరపు న్యాయవాది గుర్తించాలని కోరింది , అయితే పైన పేర్కొన్న పరిశీలనలు ఈ పరిశీలనపై ఆధారపడినవి కావు కానీ తెలియజేయబడిన హక్కు యొక్క స్వభావంపై ఆధారపడి ఉన్నాయి. **కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్ బీహార్ & ఒరిస్సా లో v. రాజా బహదూర్ కామాక్ష్య నారాయణ్ సింగ్ [1946]14 I.T.R. 738** బొగ్గు కంపెనీకి కొన్ని బొగ్గు బేరింగ్ భూములకు సంబంధించి ప్రాప్యెక్టింగ్ లైసెన్స్ ను కోర్ట్ ఆఫ్ వార్డ్స్ ద్వారా పునరుద్ధరణ ఎంపికతో పాటు తీసుకోవడానికి కూడా ఇచ్చారు. కొన్ని నిబంధనలు మరియు షరతులపై మైనింగ్ లీజు ప్రాప్యెక్టింగ్ లైసెన్స్ తరువాత నాలుగు సంవత్సరాలలో పొడిగించబడింది. మదింపుదారుడు మెజారిటీ సాధించినప్పుడు , లైసెన్స్ ఇవ్వడం అనేది కోర్ట్ ఆఫ్ వార్డ్స్ కు సంబంధించినదని అతను పేర్కొన్నాడు, అయితే లైసెన్స్ మరియు మదింపుదారు మధ్య ఒక సెటిల్మెంట్ ఉంది , దీని ద్వారా తరువాతి వారు వివిధ ప్రాప్యెక్టింగ్ లైసెన్స్లు , వాటి పొడిగింపులు మరియు లీజులను పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి అంగీకరించారు. అతను సలామీ రూ.5,25,000 /- మరియు మూలధన మొత్తం రూ.40,000/- మరియు సెస్ లకు బదులుగా కొన్ని ఇతర చెల్లింపుల ద్వారా అందుకున్నాడు. మొత్తాలు మూలధనమా లేదా ఆదాయమా అనే ప్రశ్న తలెత్తింది మరియు సలామీగా పొందిన రూ.5,25,000 /- మరియు సెస్ లుగా పొందిన మొత్తాలు మూలధన రశీదులు కాబట్టి పన్ను విధించబడదని నిర్ధారించబడింది. **మనోహర్ లాల్ , A.C.J.,** ఆ మొత్తాన్ని సెటిల్మెంట్ ద్వారా పొందారని మరియు సలామీ ద్వారా కాకుండా **S.K. దాస్, J.** (అప్పటిలాగే) సలామీ అనేది లైసెన్సీకి ఇవ్వబడుతున్న హక్కులకు ఏకమొత్తంగా చెల్లింపు అని , అవి నిర్దిష్ట సంవత్సరాల పాటు ఆశించే హక్కు మరియు మైనింగ్ లీజులు పొందే హక్కు మరియు అందువల్ల ప్రశ్నలోని సలామీ నిస్సందేహంగా మూలధన రశీదు.

ది ప్రావిన్స్ ఆఫ్ బీహార్ v. మహారాజా ప్రతాప్ ఉదయ్ నాథ్ సాహి దేవో కు చెందిన రాటుఫుర్ లో [1941]9 I.T.R. 313 ప్రీమియం లేదా సలామీ రూపంలో చెల్లింపులు మదింపుదారుడి ఆదాయంలో భాగం కాదని వాదించబడింది మరియు అందువల్ల పన్ను విధించబడదు మరియు సలామీ , కొన్ని సంవత్సరాలలో , ముందస్తుగా అద్దె చెల్లింపుగా పరిగణించబడుతుంది మరియు ఆ సంవత్సరాలలో అది ఆదాయంగా పరిగణించబడుతుంది కానీ అలా పరిగణించబడని చోట అది ఆదాయం కాదు మరియు పన్ను విధించబడదు. ప్రాథమికంగా సలామీ ఆదాయం కాదని కూడా నిర్ధారించారు.

The Member for the బోర్డ్ ఆఫ్ అగ్రికల్చరల్ ఇన్ కమ్ ట్యాక్స్ అసాం V. శ్రీమతి.
సింధూరాణి చౌధురాణి [1957] S.C.R. 1019 కేసులో ఈ కోర్టు సలామీని ఈ క్రింది విధంగా నిర్వచించింది:

సలామీ యొక్క సూచికలు (1) దాని పునరావృతం కాని అక్షరం మరియు (2) అద్దెను సృష్టించే ముందు చెల్లింపు. ఇది స్వాధీనంలోకి వచ్చినందుకు అద్దెదారు చెల్లించే పరిగణన మరియు ఇది అద్దె లేదా రాబడి కాకపోవచ్చు కానీ భూస్వామి చేతిలో మూలధన రశీదు.

కనుక ఇది అద్దెదారు లేదా లైసెన్సుదారు చెల్లించిన పరిగణన అయితే , అద్దెను పొందే లక్ష్యంతో లేదా ఈ సందర్భంలో ఖనిజాలను తొలగించే హక్కును పొందే లక్ష్యంతో , దానిని అద్దె లేదా రాబడిగా పేర్కొనలేము. ఒక మూలధన రశీదు. **సింధూరాణి విషయంలో [1957] S.C.R. 1019** సలామీ అనేది భూస్వామి అద్దెదారుకి బదిలీ చేస్తున్న దానికి , అంటే, అతని హక్కుతో , లీజు కింద , హోల్డింగ్ లో విడిపోవడాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకునే మొత్తం చెల్లింపు. తక్షణ సందర్భంలో పైన ఉదహరించిన ఒడంబడిక నిబంధనలు , చెల్లింపు **సింధూరాణి విషయంలో [1957] S.C.R. 1019** చెల్లింపుకు దగ్గరి సారూప్యతను కలిగి ఉన్నట్లు చూపుతుంది. ఆక్యుపెన్సీ హోల్డింగ్ గా పండే సామర్థ్యం ఉన్న కౌలుదారు బదిలీ ఉన్నందున ఆ కేసును ప్రతివాది గుర్తించాలని కోరింది , అయితే ఈ కోర్టు సలామీ కేసును నిర్ణయించిన మైదానం కాదు. సలామీ యొక్క నిర్వచనం సాధారణమైనది, అందులో కొత్త అద్దెను సృష్టించే ఉద్దేశ్యంతో స్వాధీనంలోకి అనుమతించినందుకు అద్దెదారు చెల్లించే పరిగణన. **రాజా బహదూర్ కామాక్ష్య నారాయణ్ సింగ్ (1943) L.R. 70 I.A.180** కేసులో కూడా **ప్రివీ కౌన్సిల్** సలామీకి సాధారణ పరంగా నిర్వచనాన్ని అందించింది మరియు లీజు స్వభావానికి సంబంధించి ఎటువంటి సూచన లేకుండా సలామీ ద్వారా చెల్లింపు లక్షణాలను వివరించింది.

అప్పీలుదారు తరపు న్యాయవాది వాదనకు సమాధానంగా , ప్రతివాది తరపు **Mr. రాజగోపాల్ శాస్త్రి** వాదిస్తూ , లైసెన్సుదారు తన మూలధనాన్ని తీసుకునేందుకు లైసెన్స్ దారు అనుమతించాడా లేక రాజధానిని ఉపయోగించుకునేందుకు అనుమతించాడా అనేది ప్రశ్న. ఇది మొదటిదైతే , రసీదులు మూలధన రశీదుల స్వభావాన్ని మరియు తరువాతి ఉంటే అవి ఆదాయ స్వభావాన్ని కలిగి ఉంటాయి. లైసెన్సుదారుడు భూముల్లోకి ప్రవేశించి అప్పీలుదారుకు చెందిన ఆస్తులను వినియోగించుకోవడమే అనుమతించినందున ఇది నిజంగా రెండోదేనని అతని వాదన. ఇది , మా

అభిప్రాయం ప్రకారం , ప్రశ్నకు సరైన విధానం కాదు.లైసెన్సుదారుకు లైసెన్స్ ఇచ్చినది ఏమిటంటే , భూమిలో లేదా భూమి లోపల ఉన్న బాక్సైట్ మొత్తాన్ని అంచనా వేయడానికి , వెతకడానికి మరియు గని క్వారీకి, బోర్, త్రవ్వడానికి మరియు నిరూపించడానికి భూమిపైకి ప్రవేశించే హక్కు మరియు ఆ ప్రయోజనం కోసం గుంటలు , షాఫ్ట్లు తవ్వే హక్కు లైసెన్స్దారుకు ఉంది. , బోరింగ్లు మరియు బాక్సైట్ యొక్క సరైన నమూనాలు మరియు నమూనాలను తీసివేయడం , తీసివేయడం మరియు మొత్తం 100 టన్నులకు మించకుండా సహేతుకమైన పరిమాణంలో. ఇది కేవలం లైసెన్సర్ యొక్క మూలధన వినియోగం యొక్క మంజూరు మాత్రమే అని చెప్పలేము, అయితే ఇది నిజంగా మూలధన ఆస్తికి సాధారణ హక్కు ఆకారంలో మూలధనం యొక్క కొంత భాగానికి హక్కు మంజూరు.

మూలధన వినియోగం మరియు మూలధనాన్ని తీసుకోవడం మధ్య ఉన్న ఈ వ్యత్యాసానికి మద్దతుగా, గ్రేహౌండ్ కేసు (1936) 20 T.C. 373 లో లారెన్స్, J. యొక్క క్రింది పరిశీలనపై న్యాయవాది ఆధారపడింది:

“రాబడి అంటే ఏమిటి మరియు మూలధనం ఏమిటి అనే ప్రశ్న చాలా అభిప్రాయ భేదాలకు దారితీసింది; అయితే, నా అభిప్రాయం ప్రకారం , ప్రశ్నలోని మొత్తం మూలధన ఆస్తుల వినియోగదారుని వాస్తవికంగా స్వీకరించినట్లయితే, అది రాబడి రసీదు, మూలధనం కాదు.”

అది అలా కావచ్చు కానీ మంజూరు యొక్క స్వభావంపై ప్రశ్న నిర్ణయించవలసి ఉంటుంది. పైన ఉదహరించిన ప్రస్తుత సందర్భంలో ఒడంబడిక యొక్క నిబంధనలు లావాదేవీ కేవలం మూలధన ఆస్తుల వినియోగదారుకు సంబంధించినది కాదని, వారి సాక్షాత్కారానికి సంబంధించినదని చూపుతున్నాయి. ఈ పరీక్ష ద్వారా రసీదులు మూలధన ఖాతాలో ఉన్నాయి మరియు ఆదాయం కాదు. అప్పుడు న్యాయవాది , పాట్నా హైకోర్టు యొక్క తీర్పును ప్రస్తావించారు , **R.B.H.P బ్యానర్లీ V. ఆదాయపు పన్ను కమీషనర్, బీహార్ & ఒరిస్సా** లో [1951] 19 I.T.R. 596 తన భూములను సైన్యం తక్కువ వ్యవధిలో ఉపయోగించినందుకు అసెస్సీ అందుకున్న పరిహారం రెవెన్యూ రసీదు అని నిర్ధారించబడింది. ఆ సందర్భంలో మార్కెట్ ఏర్పాటు కోసం అసెస్సీ 13 బిగాల భూమిని కొనుగోలు చేశారు. ఆ ప్లాట్ను **డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా నిబంధనల** ప్రకారం సైనిక అధికారులు అభ్యర్థించారు మరియు భూమిని వినియోగించినందుకు అసెస్సీ పరిహారం పొందారు. ఇది నిజంగా మూలధన ఆస్తిని ఉపయోగించడం కోసం భూమి నుండి పొందిన లాభం కనుక ఇది రెవెన్యూ రసీదుగా పరిగణించబడింది.

ప్రతివాది తరపు న్యాయవాది రిలయన్స్ పై ఆధారపడిన మరో కేసు **స్మిథ్ v. డేవి** [1957] 37 T.C. 593. అది 1948 ఆర్థిక చట్టంలోని సెక్షన్ 31(1)(డి)లోని పదాల ఆధారంగా నిర్ణయించబడిన కేసు, అందువల్ల పెద్దగా సహాయం చేయలేదు.

స్టో బార్డోల్ఫ్ గ్రావెల్ కంపెనీ లిమిటెడ్ **v. పూలే** (1954) 35 T.C.459 గురించి కూడా ప్రస్తావించబడింది. అక్కడ ఇసుక , కంకర వ్యాపారం సాగిస్తున్న అసెసీ కంపెనీ **రెండు-పని చేయని** డిపాజిట్లను కొనుగోలు చేసింది. డిపాజిట్లను పొందేందుకు చేసిన చెల్లింపులు ప్రేడింగ్ స్టాక్ను కొనుగోలు చేయడంలో లేదా ఆదాయ లక్షణాన్ని పొందడం ద్వారా చేసిన ఖర్చుల నుండి మినహాయించబడతాయని కంపెనీ వాదించింది. కంపెనీ మూలధన ఆస్తిని కొనుగోలు చేసిందని మరియు స్టాక్-ఇన్-ట్రేడ్ కాదని నిర్ధారించబడింది. ప్రత్యేక కమీషనర్ అన్వేషణపై కేసు తిరిగింది మరియు ఉపయోగకరంగా లేదు. **రాజా నాన్యం మీనాక్షమ్మ v. కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్, హైదరాబాద్** [1956] 30 I.T.R.286 పై కూడా రిలయన్స్ ఉంచబడింది. ఆ సందర్భంలో కాలానుగుణంగా చెల్లించవలసిన మొత్తానికి ఏకీకృత ముందస్తు చెల్లింపులుగా రెవెన్యూ రసీదులకు నిర్వహించబడిన లీజు మొత్తం కాలానికి నిర్దిష్ట స్థిర మొత్తాలు రాయల్టీగా చెల్లించబడ్డాయి.

ఈ కేసుల్లో ఏదీ ప్రతివాది కేసుకు ఎలాంటి సహాయం చేయదు. ఆ లావాదేవీ ఏ విధంగా జరిగిందనేది నిర్ణయించుకోవాల్సిన ప్రశ్న. లైసెన్సుదారునికి భూమిపైకి ప్రవేశించి , 100 టన్నుల వరకు ఉన్న అన్ని రకాల బాక్సైట్లకు తగిన శాంపిల్స్ ను తీసుకెళ్లే హక్కు ఉందని లైసెన్స్ లోని ఒడంబడికలు చూపిస్తున్నాయి. అందువల్ల మూలధన చెల్లింపుగా పరిగణించబడే హక్కు యొక్క బదిలీ జరిగింది.

మా అభిప్రాయం ప్రకారం, హైకోర్టు తప్పులో ఉంది మరియు సూచించిన ప్రశ్న అప్పీలుదారుకు అనుకూలంగా నిర్ణయించబడి ఉండాలి. అందువల్ల మేము అప్పీల్ ను అనుమతిస్తాము , హైకోర్టు యొక్క తీర్పు మరియు ఉత్తర్వును పక్కన పెట్టి , ఈ కోర్టు మరియు హైకోర్టులో తన ఖర్చులను కలిగి ఉండే అప్పీలుదారుకు అనుకూలంగా ప్రశ్నకు సమాధానం ఇస్తాము.

.అప్పీల్ అనుమతించబడింది.